

«Η ζωή μου πήγε από το μηδέν στο εφτάμισι...»

Εκπληκτική βελτίωση στην υγεία συνολικά 180 ανθρώπων με ψυχικά και ψυχοκοινωνικά προβλήματα μέσω προγραμμάτων αμειβόμενης εργασίας

Ο Κώστας και η Στέλλα εργάζονται βοηθοί στο μαγειρείο. Η Δώρα, ο Μανόλης, ο Νίκος, ο Βασίλης, ο Γιάννης και η Ειρήνη στο ταππουργείο. Στο ισόγειο του κτιρίου λειτουργεί το ξυλουργείο. Εδώ πιάνουν δουλειά κάθε πρωί ο Θοδωρής και οι δύο Γιάννηδες.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: Αρετή Αθανασίου
athanasiou@dolnet.gr

Συνολικά σαράντα δύο άνθρωποι, 28 άνδρες και 14 γυναίκες, με προβλήματα ψυχοκοινωνικά και ψυχικής υγείας είναι μέλη του Κοινωνικού Συνεταιρισμού Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.) Ευ Ζην, που υποστηρίζεται από το Ελληνικό Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής και Ερευνών και φιλοξενείται στο κτίριο της οδού Δωδεκανήσου 14, στο Αιγάλεω.

Οι άνθρωποι αυτοί ζούσαν για δεκαετίες, όπως εξηγεί η κοινωνική λειτουργός και πρόεδρος του Κοι.Σ.Π.Ε. Ευ Ζην Πόλα Νικολάου, «δίχως να περιμένουν τίποτα! Από τότε που άρχισαν να απασχολούνται, απέκτησαν ζωή με περιεχόμενο και σκοπό, παράγον έργο και αμείβονται γι' αυτό, παρου-

ΚΩΣΤΑΣ, 47 ΕΤΩΝ

«Έγνα άνθρωπος, το καταλαβαίνετε;»

«**ΑΝ Η** ζωή ενός ανθρώπου βαθμολογείται έως το δέκα, η δική μου ζωή δεν έπινε ούτε μισή μονάδα. Δεν ήταν ζωή αυτή, ήταν ένα ολοστρόγγυλο τίποτα! Υπήρχα, δεν υπήρχα, ήταν το ίδιο. Η δουλειά με βοήθησε να συνειδητοποιήσω ότι αξίζω σαν άνθρωπος, ξυπνάω και έχω έναν σκοπό, νιώθω χρίσμος, ξέρω ότι προσφέρω στον εαυτό μου, αλλά και σε άλλους ανθρώπους. Η ζωή μου τώρα πιάνει επτάμισι μονάδες και θα την πάω ψηλότερα!»

Ήταν 20 χρονών ο Κώστας όταν εκδήλωσε σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα. Χρειάστηκε να νοσηλευτεί τρεις φορές σε ψυχιατρικά τμήματα και ακολουθήσει ψυχιατρική φαρμακευτική αγωγή εδώ και 27 χρόνια που «σταθεροποιήσαν», όπως λέει, την κατάστασή του. Οι μέρες του όμως ήταν ίδιες και απαρτάλακτες: «Κοιμόμουν στις 12 τη νύχτα, ξυπνούσα στις 10 το πρωί και δεν είχα να κάνω απολύτως τίποτα. Περιμένα απλώς, κλεισμένος στο σπίτι, να νυχτώσει και πάλι. Ένιωθα άχρηστος».

Δουλεύει στο μαγειρείο από τον Φεβρουάριο που άνοιξε σαν βοηθός του μάγειρα, του κ. Χρήστου Λεωνίδου: «Βγήκα επιτέλους έξω από το σπίτι και όλα άλλαξαν. Έγνα άνθρωπος, το καταλαβαίνετε;».

«**ΔΩΡΑ ΓΚΟΣΗ, 39 ΕΤΩΝ**
«Βρήκα τα φτερά που δεν είχα...»
ΣΟΒΑΡΗ ΚΑΙ μετρημένη. Ο λόγος της, βαθύς και μεστός, ξαφνάζει. Γεννήθηκε, λέει, στη Ρουμανία από Έλληνες γονείς. Όλα καλά, μέχρι την εφηβεία που... «πέρασα κάποιες δυσκολίες που είχαν αντίκτυπο στη συμπεριφορά και στην καθημερινότητά μου. Δεν θέλω να πω λεπτομέρειες. Χρειάστηκε να νοσηλευτώ,

ΔΩΡΑ ΓΚΟΣΗ, 39 ΕΤΩΝ

«Βρήκα τα φτερά που δεν είχα...»

πάλαι πάρα πολύ, αγωνίστικα να τα καταφέρω.... Ακολούθησα φαρμακευτική αγωγή και βρισκόμαι πάντα υπό την επίβλεψη φαρμάκων για την αντιμετώπιση της αρρώστας. Εργάζομαι στο ταππουργείο εδώ και δύο χρόνια και η δουλειά μου έδωσε τα φτερά που δεν είχα. Νιώθω προστατευμένη από τους ανθρώπους

που μας άνοιξαν την αγκαλιά τους και μας υπολογίζουν, νιώθω ασφαλής, έχω ορίζοντες. Ζω με την οικογένειά μου στο Γαλάτσι, όμως τα χρήματα που κερδίζω, με βοηθούν να είμαι πιο ανεξάρτητη και άνετη. Είναι σημαντικό να κοπιάζεις για κάτι και να πληρώνεται ο κόπος σου, έστω με έναν μισθούλη...».

Η δουλειά για την Ειρήνη (πάνω) «είναι παράδεισος». Όλα είναι πιο εύκολα πια... **Δώρα** (αριστερά): «Όλα είναι πιο ανθρώπινα και η ζωή έχει νόημα»

ΟΙ ΜΟΝΑΔΕΣ

«Είναι κέντρα ψυχικής υγείας και ταυτόχρονα επιχειρήσεις που εξασφαλίζουν μισθούς, επιδόματα και συντάξεις»

σιάζουν εκπληκτική βελτίωση στην υγεία τους και έως τώρα δεν έχουμε καμία υποτροπή και νοσηλεία!»

Σχεδόν όλοι οι εργαζόμενοι στην κοινωνική επιχείρηση Ευ Ζην έχουν νοσηλευτεί για μεγάλα διαστήματα σε ψυχιατρεία, τώρα ορισμένοι μένουν σε ξενώνες ή σε οικοτροφεία του Προγράμματος Ψυχιατρικής και οι υπόλοιποι με τις οικογένειές τους.

Διπλός ρόλος

«Οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί είναι η μόνη θεσμοθετημένη μορφή απασχόλησης για άτομα με ψυχικά και ψυχοκοινωνικά προβλήματα», επισημαίνει η κ. Νικολάου. «Σε όλη τη χώρα λειτουργούν 15 Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης, στους οποίους απασχολούνται 180 άνθρωποι με ψυχικά και ψυχοκοινωνικά προβλήματα. Επί της ουσίας, οι μονάδες αυτές είναι κέντρα ψυχικής υγείας και ταυτόχρονα επιχειρήσεις που εξασφαλίζουν νόμιμους μισθούς στους εργαζομένους χωρίς εκείνοι να χάνουν τα επιδόματα και τις συντάξεις τους».

Για να μπορέσει να εργαστεί ένας ψυχικά πάσχων, ακολουθείται μια διαδικασία «ωρίμασης» από 6 έως 12 μήνες. Όπως εξηγεί η κ. Νικολάου, «οι υποψήφιοι συμμετέχουν σε εβδομαδιαίες ομάδες υποστήριξης που τους προετοιμάζουν με εξειδικευμένο τρόπο για την εργασία».

«Άσπρη συνεργασία»

Όλη του τη ζωή είναι μάγειρας ο Χρήστος Λεωνίδου και είναι ένας από τους επτά που εξασφάλισαν θέση εργασίας στον Ευ Ζην από την ε-

λεύθερη αγορά. Το εγχείρημα του μαγειρείου με ντελίβερι και κέτερινγκ έπειτα από παραγγελία (τηλ. 210-59.88.697) άρχισε πριν από δύο μήνες και οι οιωνοί είναι καλοί. Στην ομάδα του κ. Λεωνίδου συμμετέχουν συνολικά 26 άνθρωποι που εργάζονται σε τρεις βάρδιες και η συνεργασία είναι άψογη. Όπως λέει, «όλοι συνεργάζονται μεταξύ τους και ο καθένας κάνει ακριβώς αυτό που πρέπει χωρίς να μπαίνει στα χωράφια του άλλου».

Είναι 12 το μεσημέρι και τα πρώτα ταψιά με τις γεμιστές ντομάτες, τους γίγαντες, το κοτόπουλο και το κλέφτικο αρνάκι είναι έτοιμα και μοσομυρίζουν. Ο χώρος πεντακάθαρος. Ο Κώστας αρχίζει τη διαδικασία για τις σαλάτες και στον διπλανό νεροχύτη η Στέλλα πλένει τα τελευταία σκεύη.

Στο ταππουργείο

Στην πλαϊνή αίθουσα τα έξι παιδιά που εργάζονται στο ταππουργείο δημιουργούν χειροποίητα χαλιά στους αργαλειούς. Η δουλειά για δυο μεγάλα χαλιά μπορεί να κρατήσει και οκτώ μήνες, εξηγεί η εκπαιδευτρια Ειρήνη Παπγιωτίτη: «Οι εργαζόμενοι αμείβονται με βάση την τιμή πώλησης του προϊόντος που παράγουν, αφού αφαιρεθούν τα έξοδα».

Στο ξυλουργείο εργάζονται συνολικά τέσσερα άτομα με τον εκπαιδευτή τους. Ο Θοδωρής και οι δύο Γιάννηδες τελειώνουν με τις λεπτομέρειες και το πακετάρισμα των επίπλων μιας κουζίνας που πρέπει να παραδώσουν. Ο Γιάννης, ο μικρότερος, έχει αναλάβει και τις δημόσιες σχέσεις του Συνεταιρισμού στην περιοχή και δεν υπάρχει άνθρωπος που να μην τον γνωρίζει.

Ο Γιάννης δουλεύει στο ξυλουργείο και είναι άριστος στις δημόσιες σχέσεις

ΜΑΝΟΛΗΣ ΛΑΟΔΑΚΗΣ

«Τέλος η μοναξιά»

Ο ΜΑΝΟΛΗΣ ΛΑΟΔΑΚΗΣ μαζεύει σε κουβάρια το νήμα που χρησιμοποιούν οι υπόλοιποι. «Το φαντουργείο είναι ένα μέρος που μου δίνει χαρά και ικανοποίηση, ειδικά όταν παίρνω και 50 ευρώ την εβδομάδα» λέει γελώντας. «Έχω όρεξη για δουλειά και εδώ, σε τελική ανάλυση, έχω και φίλους. Η ζωή μου πριν ήταν γεμάτη μοναξιά και δυστυχία. Έπινα, κάπνιζα και έβλεπα από το πρωί μέχρι το βράδυ τηλεόραση».

ΣΤΕΛΛΑ ΝΟΥΣΗ, 33 ΕΤΩΝ

Μετά τη Λέρο, τώρα είναι πανηγύρι

ΚΑΠΟΙΟΣ ΠΟΥ μπορεί να γνώρισε τη Στέλλα στο ψυχιατρείο της Λέρου, όπου πέρασε δύο σκληρά χρόνια, δεν θα μπορούσε να φανταστεί ότι πρόκειται για την ίδια γυναίκα. Η αλλαγή δεν είναι απλά μεγάλη, «είναι σαν να είναι δύο άνθρωποι και δύο ζωές...».

Όταν η Στέλλα έφτασε από τη Λέρο στον ξενώνα για ψυχικά πάσχοντες στο Περιστέρι όπου μένει μέχρι σήμερα, ανταποκρινόταν ελάχιστα. Δεν μιλούσε, δεν γελούσε, δεν συμμετείχε, δεν ενδιαφερόταν. Σήμερα είναι μια χαρούμενη και δραστήρια γυναίκα που δουλεύει, γελάει, αποστεύεται και δεν σταματά να μιλά. Το πιο σημαντικό, όπως λέει, «προσέχω και περιποιούμαι το εαυτό μου!». Η δουλειά για τη Στέλλα είναι...